

טקס סיום יוג'ים ס"ן לנג' - י"ז 1992

נשיאות נכבדה, חברי המורים, הורים ובוגרים יקרים,

"תניא אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יוחנן כל המלמד את בן חברו תורה מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו, שנאמר ואלה תולדות אהרון ומשה וסמיק ליה ואלה שמות בני אהרון. לומר לך אהרון ילד ומשה לימד לפיכך נקראו על שמו" (סנהדרין יט ב).

משאתם באים היום כבנים, אל הבית שבו למדתם, לקבל את התואר ולשאת מכאן ולהבא את שם הפקולטה כשם שאדם נושא את שם משפחתו, חשיב את האחריות שחש ההורה על ילדיו. תחושה של סיפוק, מחד גיסא, ותחושה של חרדה וספק, מאידך גיסא. האם עשינו את המוטל עלינו? ברגע חגיגי זה מרגיש אני בשם הפקולטה צורך לעשות עוד מאמץ קטן אחרון, להוסיף מספר מילים, כדי להרים קמצוץ מן הנטל המוטל עלינו.

חלק מכם חיפש במקצוע אתגר אינטלקטואלי ויפנה לתחומים רבים ושונים. אולם אין להתעלם מכך שחלק הארי מתלמידנו מוצא את עצמו במקצוע עריכת הדין. ביום זה של קבלת התואר האקדמי, הפותח לכם את הדלת אל המקצוע, אני מבקש לאחל לכם כי תשכילו להגיע לאותה הוראה שמצאנו בפרקי אבות "אל תעש עצמך כעורכי הדיינים". לכאורה איחול פרדוכסלי. משאת נפשם של חלק גדול מכם מתגשמת. לימודים ומאמץ, שעות של מאבק והדרת שינה מן העיניים, מכניסים אתכם סוף סוף אל התחנה שלפני קבלת הרשיון. אתם נושאים עצמכם עורכי דיינים ואיחול לכם ובקשתי מכם הוא שתגיעו לאותה מדרגה של אל תעש עצמך כעורכי הדיינים.

אכן כן. לימוד משפטים כמו כל דיספלינה מדעית אחרת מעמיד במרכז את חירות הדעת. המשפט כיצור חברתי מחייב את קהילתו להיות נושאת של ערכים חברתיים. עורך הדין הוא במקרים רבים שליח. גם אם שליחותו היא לדבר מצווה עדיין שליח הוא. ככזה הוא נושא דברו של אחר. עריכת דין היא מקצוע חופשי, אך במקרים רבים היא נוטה להזדהות עם החזק ופעמים הרבה גוררת אחריה אפורטוניזם. ואם צריכים אתם להזהר שלא לעשות עצמכם כעורכי הדיינים, הכוונה היא שלא יאבד כל אחד מכם את עצמיותו ואת עצמותו בתוך העשייה המקצועית. שלא להיות שופר לאחרים ולאבד את חירות המחשבה והמעשה. שלא להיות כלי בשירות האפורטוניזם. האבקו על האמת שלכם. הילחמו על ערכי החברה. שליח אינו צריך להתבטל בפני השולח, בין אם הוא מנהיג ציבור, ראש עיר או עורך דין.

במובן זה המשפטן, ועורך הדין יותר מכולם, צריך להזהר שלא לעשות עצמו כעורכי הדיינים. אין, איפוא, במשאלה זו שום פרדוכס. להיפך היא משלימה את החינוך שהפקולטה מנסה להנחיל לתלמידיה.

רוח רעה מהלכת ברחובות ערינו. מים עכורים של גזענות, חוסר סובלנות, קנאות, ואלימות

במסווה של פטריוטיזם מאיימים לשטוף אותנו. בחינוך שקבלתם, בקהילה אליה אתם משתייכים, בערכים שניסינו להנחיל לכם, באותו קו דק של תרבות, של מותר האדם, שניסינו למתוח על פני התהום של היצרים האנושיים אתם מחוייבים להוביל את המאבק נגד התופעות השליליות. יש מי שעושה עצמו כעורך הדיינים של הציבור, מצדיק את הראוי לגינוי ומצפה לתמורה. אל תפלו במהמורה זו. עשו עצמכם כעורכי הדיינים של ערכי היסוד ושל היסודות החלשים בחברה.

איזו היא מלאכה שיבור לו האדם. כל שתפארת היא לעושיה ותפארת היא לאדם. היו קשובים למחוייבות שהתואר הניתן לכם היום מטיל עליכם ותהיו ראויים לתפארת שהמשפט יכול להנחיל לו לאדם.